

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

**INSTRUKCE VRCHNÍ ŘEDITELKY PRO ŘÍZENÍ SEKCE 7
č. 5/2024**

Věc: **Aplikace zákona 164/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb.,
o sociálních službách (Zvýšení příspěvku na péči od 1. července 2024)**

Určeno pro: Úřad práce České republiky
Odbor odvolání a správních činností nepojistných
dávek a LPS

Účinnost od: 1. července 2024

Zpracovatel: Odbor nepojistných sociálních a rodinných dávek

Č. j.: MPSV-2024/127302-752

Počet stran: 11

Předkladatel: **Mgr. Kateřina Jirková**
ředitelka odboru nepojistných sociálních
a rodinných dávek

Dne: 19. června 2024

Schválil: **Ing. Iva Merhautová**
vrchní ředitelka pro řízení sekce sociálního
pojištění a nepojistných dávek

Dne: 27. června 2024

Za účelem sjednocení postupů krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky a Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek a LPS Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“):

1. Vydávám

Instrukci k Aplikaci zákona 164/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (*Zvýšení příspěvku na péči od 1. července 2024*)

2. Ukládám

Úřadu práce České republiky a MPSV zajistit realizaci plnění povinností vyplývajících z této instrukce.

Instrukce nabývá účinnosti dnem 1. července 2024.

Ing. Iva Merhautová
vrchní ředitelka pro řízení sekce
sociálního pojištění a nepojistných dávek

Tato instrukce je vydávána za účelem sjednocení postupů krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky (dále jen „krajská pobočka“) a MPSV při aplikaci zákona 164/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela zákona o sociálních službách“).

Článek I.

Změna výše příspěvku na péči

S účinností od 1. července 2024 činí nová výše příspěvku na péči pro osoby do 18 let věku:

- ve stupni II (středně těžká závislost) 7 400 Kč,
- ve stupni III (těžká závislost) 16 100 Kč,
- ve stupni IV (úplná závislost)
 1. 23 000 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48, § 50 až § 52, nebo
 2. 27 000 Kč v ostatních případech.

S účinností od 1. července 2024 činí nová výše příspěvku na péči pro osoby starší 18 let věku:

- ve stupni II (středně těžká závislost) 4 900 Kč,
- ve stupni III (těžká závislost) 14 800 Kč,
- ve stupni IV (úplná závislost)
 1. 23 000 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb podle § 48 až § 52, nebo
 2. 27 000 Kč v ostatních případech.

Článek II.

Poskytovatelé pomoci

Novela zákona o sociálních službách se vrací k úpravě, která výši příspěvku na péči (v případě osob ve stupni závislosti IV) diferencuje podle formy péče. U osob ve stupni závislosti IV, kterým poskytují pomoc:

- domovy pro osoby se zdravotním postižením (§ 48 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „zákon o sociálních službách“),
- domovy pro seniory (§ 49 zákona o sociálních službách),
- domovy se zvláštním režimem (§ 50 zákona o sociálních službách),
- chráněné bydlení (§ 51 zákona o sociálních službách),
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče (§ 52 zákona o sociálních službách),

je částka příspěvku na péči nižší než u osob, které tyto sociální služby nevyužívají. Ale i u těchto poskytovatelů sociálních služeb (viz Článek I., body 1) dochází od 1. července 2024 ke zvýšení úhrady za poskytovanou péči.

V případě, kdy je ohlášen některý z výše uvedených poskytovatelů sociálních služeb a zařízení, bude tento evidován jako jediný poskytovatel pomoci, jehož nelze kombinovat s jinými službami sociální péče či prevence. V případech u pobytových sociálních služeb se úhrada za péči stanoví ve výši přiznaného příspěvku na péči.

Osoby, kterým je poskytována pomoc osobou blízkou, asistentem sociální péče, v dětském domově nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo ve speciálním lůžkovém zdravotnickém zařízení hospicového typu, anebo ostatními registrovanými poskytovateli sociálních služeb, mají vyšší příspěvek na péči (viz Článek I., body 2 – ostatní případy).

Článek III.

Přechodná ustanovení

Řízení o příspěvku na péči zahájená a pravomocně neskončená přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o sociálních službách se dokončí podle zákona o sociálních službách účinném ode dne nabytí účinnosti novely zákona o sociálních službách s tím, že příspěvek na péči v nové výši podle § 11 zákona o sociálních službách ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely zákona o sociálních službách, náleží poprvé od splátky náležející za kalendářní měsíc, ve kterém novela zákona o sociálních službách nabyla účinnost.

Krajské pobočky upraví výši příspěvku na péči navýšených od 1. července 2024 **bez žádosti**. Příjemce příspěvku na péči ve stupni závislosti II, III a IV tedy o zvýšení dávky nežádá, změna bude provedena automaticky prostřednictvím aplikace. O změně výše příspěvku na péči se učiní pouze záznam do spisu, který bude generovaný aplikací.

Článek IV.

Správní řízení beze změny poskytovatele pomoci

(A) Výrok rozhodnutí v řízeních o žádosti zahájených před novelou zákona o sociálních službách

V případě řízení o přiznání příspěvku na péči zahájených a pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o sociálních službách, bude rozhodnutí obsahovat samostatné výroky o výši přiznaného příspěvku na péči před nabytím účinnosti novely zákona o sociálních službách a po jejím nabytí.

Jedná se o řízení prvotní žádosti, která nebyla dokončena do 30. června 2024.

Příklad 1: *Zákonný zástupce oprávněné osoby mladší 18 let věku podá dne 8. května 2024 žádost o příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je zákonný zástupce oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný Institut posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 28. července 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti III (těžká závislost). Následně vyrozumí oprávněnou osobu (zákonného zástupce) o pokračování v řízení a dá možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Stanovená lhůta k seznámení uplyne dne 10. srpna 2024. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. srpna 2024 bude obsahovat dva výroky, a to:*

- I. *přiznat příspěvek na péči ve výši 13 900 Kč měsíčně od května 2024;*
- II. *poskytovat příspěvek na péči ve výši 16 100 Kč měsíčně od července 2024.*

Příklad 2: *Oprávněná osoba (starší 18 let věku) podá dne 8. května 2024 žádost o příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 28. července 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti IV (úplná závislost) trvale. Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. srpna 2024 bude obsahovat dva výroky, a to:*

- I. *přiznat příspěvek na péči ve výši 19 200 Kč měsíčně od května 2024;*
- II. *poskytovat příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč měsíčně od července 2024.*

(B) Výrok rozhodnutí v řízeních zahájených z moci úřední a podáním návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči před novelou zákona o sociálních službách a pravomocně neskončených

V případě řízení o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči zahájených a pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o sociálních službách, bude rozhodnutí obsahovat samostatné výroky o výši přiznaného příspěvku na péči před nabytím účinnosti novely zákona o sociálních službách a po jejím nabytí.

Jedná se o řízení o návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a řízení z moci úřední o změně nároku a výše příspěvku na péči nebo o novém posouzení, která nebyla dokončena do 30. června 2024.

Příklad 3: *Oprávněná osoba ve stupni závislosti III (starší 18 let věku) podá dne 8. května 2024 návrh na změnu výše již přiznaného příspěvku na péči. Poskytovatelem pomoci je pobytové zařízení sociálních služeb – domov pro seniory. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 28. července 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti IV (úplná závislost) trvale. Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. srpna 2024 bude obsahovat dva výroky, a to:*

- I. *zvýšit příspěvek na péči z 12 800 Kč na 19 200 Kč měsíčně od května 2024;*
- II. *poskytovat příspěvek na péči ve výši 23 000 Kč měsíčně od července 2024.*

Článek V.

Správní řízení se změnou poskytovatele pomoci v průběhu správního řízení

(C) Výrok rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči v návaznosti na ohlášenou změnu poskytovatele v průběhu správního řízení

1. Z posudku IPZS vyplývá závislost ve stupni I – III

Ohlášená změna poskytovatele pomoci v průběhu řízení o přiznání příspěvku na péči nemá vliv na výši příspěvku. O přiznání tohoto příspěvku rozhoduje krajská pobočka podle stanoveného stupně závislosti.

Příklad 4: Oprávněná osoba (starší 18 let věku) podá dne 8. června 2024 žádost o příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 20. srpna 2024 je krajské pobočce oznámena změna poskytovatele, oprávněná osoba byla od 18. srpna 2024 přijata do pobytového zařízení. Dne 28. srpna 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti II (středně těžká závislost). Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení a dá možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Lhůta k seznámení uplyne dne 10. září 2024. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. září 2024 bude obsahovat dva výroky, a to:

- I. přiznat příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od června 2024;
- II. poskytovat příspěvek na péči ve výši 4 900 Kč měsíčně od července 2024.

Příklad 5: Oprávněná osoba (starší 18 let věku) podá dne 8. července 2024 žádost o příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 20. srpna 2024 je krajské pobočce oznámena změna poskytovatele, oprávněná osoba byla od 18. srpna 2024 přijata do pobytového zařízení. Dne 28. srpna 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti II (středně těžká závislost). Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení a dá možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Lhůta k seznámení uplyne dne 10. září 2024.

Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. září 2024 bude obsahovat jeden výrok.

Výrok rozhodnutí: přiznat příspěvek na péči ve výši 4 900 Kč měsíčně od července 2024.

2. Z posudku IPZS vyplývá závislost ve stupni IV

Ohlášená změna poskytovatele pomoci v průběhu řízení o přiznání příspěvku na péči má vliv na výši tohoto příspěvku. Rozhodnutí bude obsahovat více výroků – počet výroků rozhodnutí se odvíjí od skutečnosti, zda bylo řízení zahájeno před nebo po účinnosti novely zákona o sociálních službách.

Příklad 6: Oprávněná osoba (starší 18 let věku) podá dne 8. června 2024 žádost o příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Dne 20. srpna 2024 je krajské pobočce doručena změna poskytovatele, oprávněná osoba byla od 18. srpna 2024 přijata do pobytové sociální služby – domova pro seniory. Dne 28. srpna 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti IV (úplná závislost) trvale. Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení. Rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči vydané dne 16. září 2024 bude obsahovat tři výroky, a to:

- I. přiznat příspěvek na péči ve výši 19 200 Kč měsíčně od června 2024;
- II. poskytovat příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč měsíčně od července 2024;
- III. poskytovat příspěvek na péči ve výši 23 000 Kč měsíčně od září 2024.

(D) Výrok rozhodnutí v řízeních zahájených z moci úřední a podáním návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči v návaznosti na ohlášenou změnu poskytovatele v průběhu správního řízení

- 1) Pokud oprávněná osoba v průběhu řízení o návrhu nebo z moci úřední změní poskytovatele pomoci z pobytové sociální služby (§ 48 – § 52 zákona) na ostatní případy (např. péče osoby blízké), nebo obráceně a **má již přiznán příspěvek na péči ve stupni závislosti I, II, III**, pak oznámená změna poskytovatele pomoci nemá vliv na výši již vypláceného příspěvku.
- Pokud v řízení o návrhu nebo z moci úřední krajská pobočka obdrží posudek na stupeň závislosti I, II, III, pak rozhodnutí bude obsahovat pouze jeden výrok.¹
- Pokud v řízení o návrhu nebo z moci úřední krajská pobočka obdrží posudek na stupeň závislosti IV, pak rozhodnutí bude obsahovat více výroků.

Příklad 7: Oprávněná osoba ve stupni závislosti III (starší 18 let věku) podá dne 8. května 2024 návrh na změnu výše již přiznaného příspěvku na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Oprávněná osoba 10. července 2024 oznámila změnu poskytovatele pomoci na pobytovou sociální službu – domov pro seniory od 8. července 2024. Dne 28. července 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň závislosti IV (úplná závislost) trvale. Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení. Rozhodnutí o změně výše příspěvku na péči vydané dne 16. srpna 2024 bude obsahovat tři výroky, a to:

- I. zvýšit příspěvek na péči z 12 800 Kč na 19 200 Kč měsíčně od května 2024;

¹ Výjimkou budou situace, kdy v řízení o návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči je zjištěn nižší stupeň závislosti, v důsledku čehož má dojít ke snížení příspěvku. Krajská pobočka zahájí řízení z moci úřední, obě řízení spojí a vydá rozhodnutí se 2 výroky (I. zamítnout návrh na změnu; II. snížit příspěvek na péči ...viz Instrukce č. 7/2022)

- II. poskytovat příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč měsíčně od července 2024;
- III. poskytovat příspěvek na péči ve výši 23 000 Kč měsíčně od srpna 2024.

Příklad 8: Oprávněná osoba ve stupni závislosti III (starší 18 let věku) podá dne 8. května 2024 návrh na změnu výše již přiznaného příspěvku na péči. Poskytovatelem pomoci je pobytová služba – domov pro seniory. Krajská pobočka provede sociální šetření a požádá příslušný IPZS o posouzení stupně závislosti, současně správní řízení přeruší. Oprávněná osoba 10. července 2024 oznámila změnu poskytovatele pomoci – manželka oprávněné osoby, a to od 8. července 2024. Dne 28. července 2024 obdrží krajská pobočka posudek, dle kterého se u oprávněné osoby jedná o stupeň IV (úplná závislost) trvale. Následně vyrozumí oprávněnou osobu o pokračování v řízení. Rozhodnutí o změně výše příspěvku na péči vydané dne 16. srpna 2024 bude obsahovat 2 výroky, a to:

- I. zvýšit příspěvek na péči z 12 800 Kč na 19 200 Kč měsíčně od května 2024;
- II. poskytovat příspěvek na péči ve výši 27 000 Kč měsíčně od července 2024.

2) Pokud oprávněná osoba v průběhu řízení o novém posouzení nároku a výše příspěvku na péči (u řízení v případě konce platnosti posudku) změní poskytovatele pomoci z pobytové sociální služby (§ 48 – § 52 zákona) na ostatní případy (např. péče osoby blízké), nebo obráceně a **má již přiznan příspěvek na péči ve stupni závislosti IV**, pak oznámená změna poskytovatele pomoci má vliv na výši již vypláceného příspěvku. Krajská pobočka provede/nepovede samostatné správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči s **přihlédnutím k tomu**, v jaké fázi je řízení z moci úřední o novém posouzení.

- Je-li změna poskytovatele pomoci ohlášena ve fázi, kdy krajská pobočka již obdržela posudek, lze změnu výše příspěvku v návaznosti na změnu poskytovatele pomoci zohlednit ve výroku rozhodnutí (rozhodnutí v takovém případě bude obsahovat více výroků).
- Je-li změna poskytovatele pomoci ohlášena před doručením posudku, je třeba zahájit samostatné správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku. Krajská pobočka rozhoduje v souladu s § 14 odst. 1 a 2 zákona².

Příklad 9: Oprávněné osobě ve stupni závislosti IV (starší 18 let věku) končí platnost posudku dne 31. srpna 2024, poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Správní řízení je zahájeno dne 10. srpna 2024 doručením oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Oprávněná osoba dne 14. září 2024 oznámila změnu poskytovatele pomoci na pobytovou sociální službu – domov pro seniory od 8. září 2024. Správní řízení z moci úřední o opětovném posouzení je usnesením přerušeno z důvodu posuzování zdravotního stavu. S ohledem na ohlášenou změnu poskytovatele pomoci krajská

² Nejde o klasické řízení, ve kterém je nově stanoven stupeň závislosti. V měsíci, ve kterém dochází ke změně poskytovatele na pobytovou službu, bude vyplácena původní vyšší výše příspěvku na péči a ke snížení dojde od následujícího měsíce, kdy již po celý kal. měsíc bude pomoc poskytovat pobytová služba. Tím nebude docházet k přeplácení.

pobočka zahájí samostatné správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči a po uplynutí lhůty pro seznámení s podklady v tomto řízení rozhodne v souladu s § 14 odst. 2 zákona o snížení příspěvku na péči od měsíce následujícího po měsíci v němž byl příspěvek vyplacen. Rozhodnutí je vypraveno dne 16. října 2024, příspěvek za říjen ještě nebyl vyplacen.

Výrok rozhodnutí: snížit příspěvek na péči z 27 000 Kč na 23 000 Kč měsíčně od října 2024.

Po obdržení posudku krajská pobočka dokončí řízení z moci úřední o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči.

Příklad 10: *Oprávněné osobě ve stupni závislosti IV (starší 18 let věku) končí platnost posudku dne 31. srpna 2024, poskytovatelem pomoci je pobytová sociální služba – domov pro seniory. Správní řízení je zahájeno dne 10. srpna 2024 doručením oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Oprávněná osoba dne 14. září 2024 oznámila změnu poskytovatele pomoci na osobu blízkou od 8. září 2024. Správní řízení z moci úřední o opětovném posouzení je usnesením přerušeno z důvodu posuzování zdravotního stavu. S ohledem na ohlášenou změnu poskytovatele pomoci krajská pobočka zahájí samostatné správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči a po uplynutí lhůty pro seznámení s podklady v tomto řízení rozhodne v souladu s § 14 odst. 1 zákona o zvýšení příspěvku na péči ode dne, od něhož zvýšení náleží. Rozhodnutí je vypraveno dne 16. října 2024.*

Výrok rozhodnutí: zvýšit příspěvek na péči z 23 000 Kč na 27 000 Kč měsíčně od září 2024.

Po obdržení posudku krajská pobočka dokončí řízení z moci úřední o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči.

Článek VI.

Postup při oznámení změny poskytovatele pomoci u osob s přiznaným příspěvkem na péči ve stupni IV, kdy v době oznámení této změny není vedeno žádné správní řízení

Krajská pobočka zahájí správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči v případech, kdy ohlášená změna poskytovatele pomoci má za následek změnu výše příspěvku na péči při zachování stupně závislosti IV (např. změna poskytovatele z fyzické osoby na domov pro seniory nebo naopak).

Při změně výše příspěvku na péči ve stupni závislosti IV (úplná závislost) z částky 23 000 Kč na částku 27 000 Kč (zvýšení částky v rámci stejného stupně závislosti) podle § 14 odst. 1 zákona o sociálních službách, bude zvýšen příspěvek na péči na částku 27 000 Kč, a to ode dne, od něhož příspěvek na péči nebo jeho zvýšení náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na příspěvek nebo jeho zvýšení.

Příklad 11: Změna poskytovatele pomoci (z pobytové sociální služby na ostatní případy) nastala od 28. srpna 2024. Krajská pobočka provede řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči. Příspěvek na péči bude zvýšen na částku 27 000 Kč od 1. srpna 2024. Pokud byl příspěvek na péči za srpen 2024 již vyplacen ve výši 23 000 Kč, za měsíc srpen 2024 se vyplatí již jen doplatek ve výši 4 000 Kč.

Při změně výše příspěvku na péči ve stupni závislosti IV (úplná závislost) z částky 27 000 Kč na částku 23 000 Kč (snížení částky v rámci jednoho stupně závislosti) podle § 14 odst. 2 zákona o sociálních službách, bude snížen příspěvek na péči na částku 23 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl příspěvek vyplacen.

Příklad 12: Změna poskytovatele pomoci (z ostatního případu na pobytovou sociální službu) nastala od 15. srpna 2024. Krajská pobočka provede řízení z moci úřední o změně výše příspěvku. Rozhodnutí bude obsahovat výrok o snížení příspěvku z 27 000 Kč na 23 000 Kč měsíčně od září 2024 (předpokladem je, že za měsíc září nebyl vyplacen).

Článek VII.

Postup při nesplnění ohlašovací povinnosti změny poskytovatele pomoci, která má vliv na výši příspěvku na péči

Nesplní-li žadatel nebo příjemce oznamovací povinnost podle § 21 zákona o sociálních službách tím, že neoznámí změnu poskytovatele pomoci z fyzické osoby na poskytovatele pobytových sociálních služeb a tím čerpá ve vyšší výši, než která náleží, jedná se o výplatu příspěvku na péči v nesprávné výši a krajská pobočka je povinna v takovémto případě nejen zahájit správní řízení o změně výše příspěvku na péči z důvodu změny poskytovatele pomoci (s použitím § 14 odst. 2 zákona o sociálních službách), ale i vyčíslit přeplatek. Výše přeplatku se stanoví jako rozdíl mezi výší vyplaceného příspěvku na péči a výší, jež by náležela po snížení. Přeplatek bude vyčíslen od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém ke změně poskytovatele došlo.

Nesplní-li žadatel nebo příjemce oznamovací povinnost podle § 21 zákona o sociálních službách tím, že neoznámí změnu poskytovatele pomoci ukončením pobytové sociální služby na pomoc fyzické osoby a tím čerpá dávku v nižší výši, než která náleží, jedná se o výplatu příspěvku v nesprávné výši a krajská pobočka v případě prokázání vzniku nároku nedoplatek vyplatí. Krajská pobočka zahájí řízení o změně výše příspěvku na péči a současně dá možnost oprávněné osobě seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Poté rozhodne o zvýšení příspěvku na péči v souladu s § 14 odst. 1 zákona o sociálních službách od kalendářního měsíce, ve kterém ke změně poskytovatele došlo.

Pokud krajská pobočka zjistí změnu poskytovatele pomoci jiným způsobem než oznamovací povinností příjemce, musí vyzvat příjemce, aby doložil aktuální oznámení o poskytovateli pomoci, které je poté podkladem pro správní řízení o změně výše příspěvku na péči.

Příklad 13: *Oprávněné osobě ve stupni závislosti IV (starší 18 let věku) je řádně přiznán a vyplácen příspěvek na péči. Poskytovatelem pomoci je manželka oprávněné osoby. Oprávněná osoba dne 15. července 2024 nastoupila do pobytové sociální služby – domova pro seniory. Tato změna poskytovatele pomoci však nebyla krajské pobočce řádně ohlášena. Krajská pobočka se o této změně dozvěděla až z úřední činnosti dne 22. srpna 2024, kdy příspěvek na péči za měsíc srpen 2024 byl již vyplacen. S ohledem na toto zjištění krajská pobočka neprodleně zahájí správní řízení z moci úřední o změně výše příspěvku na péči a v září 2024 rozhodne v souladu s § 14 odst. 2 zákona o sociálních službách o snížení příspěvku na péči z 27 000 Kč na 23 000 Kč měsíčně od září 2024.*

Následně krajská pobočka zahájí správní řízení o přeplatku za měsíc srpen 2024. Až bude pravomocně rozhodnuto o snížení příspěvku na péči, rozhodne se o povinnosti vrátit přeplatek za měsíc srpen 2024 ve výši 4 000 Kč.

Ing. Iva Merhautová
vrchní ředitelka pro řízení sekce
sociálního pojištění a nepojistných dávek